■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: مهدی گیوه‌کی

پنجشنبه ۲ آذر ۱۴۰۲ | ۹ جمادی‌الاول ۱۴۴۵
۲۰ صفحه | سال بیست و چهارم - شماره ۶۶۴۰
Thursday | November 23 | 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۹۱۳۰۴۱۴۲ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

جام جم

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

جنون جمعه سیاه

بلک فرایدی با تشویق مردم به خرید کاذب، باعث مصرف‌گرایی بیشتر شده است

جمعه سیاه یا آنطور که به آن شهره است؛ «بلک فرایدی» حالا چند سالی می‌شود که پایش به اقتصاد ایران هم باز شده است. بزرگ‌ترین حراج سال که در آخرین جمعه ماه نوامبر میلادی برگزار می‌شود. اگرچه تفاوت‌های بسیاری میان این حراج در کشورهای غربی و ایران وجود دارد اما همین تبعیت محض از چنین رسم و رسوم اقتصادی مضری هم باعث تاسف است. اکنون از ۱۹۵ کشور جهان تخمین زده می‌شود که ۵۰ تا ۶۰ درصد از کشورها «جمعه سیاه» را جشن می‌گیرند. به‌عنوان مثال، در میان کشورهای اروپایی بریتانیا، فرانسه و آلمان در سه تا چهار سال گذشته شروع به پذیرش جمعه سیاه در فرهنگ خرید خود کردند. امروزه خرده‌فروشان آنلاین ایرانی در آخرین جمعه ماه نوامبر، کمپین‌های تخفیفی ارائه می‌دهند و مردم نیز به بهانه تخفیف بیشتر در این روز خرید می‌کنند. علیرضا شریفی‌یزدی، جامعه‌شناس معتقد است نظام حاکم بر کشور ما یک نظام نیمه‌سرمایه‌داری است و نهایتا از تمام سازوکارهای سیستم سرمایه‌داری استفاده می‌کند اما آنچه ما تحت عنوان بلک فرایدی از آن بهره می‌گیریم، یک شکل ناقص و معیوب نظام سرمایه‌داری جهانی است. نظام سرمایه‌داری با استفاده از فشن و مد دست به نیازسازی می‌زند. به‌عنوان مثال، شما سال گذشته پیراهنی را متناسب با رنگ سال خریدید و امسال به دلیل تغییر رنگ سال، دیگر از آن استفاده نمی‌کنید. درواقع، نظام سرمایه‌داری هرساله در عرصه طراحی لباس، رنگ‌های جدیدی را ارائه می‌دهد و با همین روش ساده، باعث می‌شود تا افراد به دنبال مدگرایی روند تا این بازار مکاره بچرخد. به گفته شریفی یزدی، بزرگ‌ترین آسیب بلک فرایدی، باز شدن یک حفره برای فرود عنصرهای فرهنگی بیگانه و تهاجم فرهنگی است و در بلندمدت ما شاهد تغییر فرهنگ و فراموش کردن ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی جامعه خواهیم بود. او معتقد است هرگاه یک سیستم فرهنگی به‌اندازه کافی در درون خود زایش نداشته باشد و نتواند خودش را با واقعیت‌های موجود در جامعه تطبیق دهد، عنصرهای فرهنگی آرام‌آرام به سمت میرایی (فرآیند خاموشی) گرایش پیدا می‌کند؛ لذا چون جامعه نمی‌تواند بدون فرهنگ حرکت کند، درنتیجه از فرهنگ‌های دیگر تقلید می‌کند.

این ماجرا اما سوی دیگری هم دارد و آن هم مربوط به سیاست‌های فرهنگی در کشور است. اساسا اگر مسئولان فرهنگی به نیازهای جامعه توجه می‌کردند و برای آن برنامه درستی داشتند، هرگز شاهد تقلید و ترویج فرهنگ‌های غربی همچون هالوین، کریسمس، ولنتاین و بلک فرایدی در جامعه نبودیم. جامعه نیاز به شادی دارد؛ وقتی ما جشن‌های‌مان را محدود به عید نوروز و چند مناسبت دیگر می‌کنیم، جوان شادی در غیر این ایام را بر خود قبیح می‌داند. به همین دلیل با هر بهانه‌ای به تقلید از غرب به دنبال شادی و رفع نیازهایش می‌گردد. با این اوصاف ما نمی‌توانیم جلوی جوانان را بگیریم و به آنها خرده بگیریم که چرا به این فرهنگ نامتعارف روی می‌آورند.

افزایش فروش در جمعه سیاه

فروش آنلاین بلک فرایدی در جهان به روایت آمار

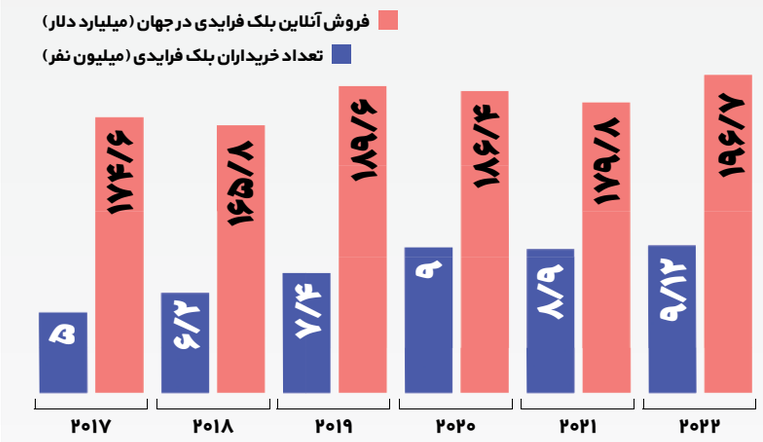

درصد فروش آنلاین چه کالاهایی بیشتر است؟

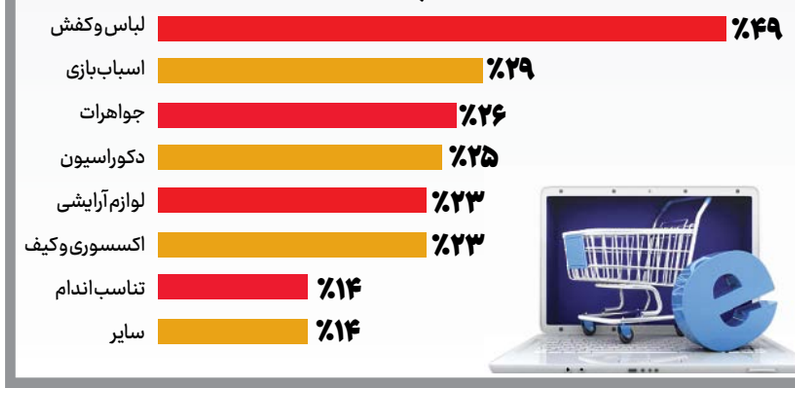

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۵۱	غروب آفتاب: ۱۶:۵۳
اذان مغرب: ۱۷:۱۳	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۷
اذان صبح (فردا): ۰۵:۲۱	طلوع خورشید: ۰۶:۴۹

امروز در تاریخ

■ سالمرگ درویش خان، موسیقیدان/ ۱۳۰۵
■ سالمرگ سلیم مؤذن‌زاده اردبیلی، مؤذن/ ۱۳۹۵

حکمت

امام علی(ع): هرکسی پاداش چیزی را می‌گیرد که خودش ساخته است!/ غررالحکم

واحه

نه مستحق عشقم و نه درخور هوس
بیگانه بهشتم و مردود آتشم/ صائب تبریزی

نکته روز

پایان کاسبی بارانی!

حالا این‌که یک نم باران تهران را به پارکینگی با چهار پنج میلیون خودرو تبدیل می‌کند به کنار، این‌که مترو دیگر جای سوزن انداختن نیست و تاخیر در ورود قطارها هم همین‌طور، این‌که تاکسی‌های اینترنتی مدام لغو می‌کنند را هم پای باران و شلوغی بگذاریم اما چرا تاکسی‌های شهری قیمت‌شان چندبرابر می‌شود؟

پول اضافه ممنوع

مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران: با بارش باران هیچ‌یک از تاکسی‌ها اعم از تاکسی‌های اینترنتی و معمولی حق افزایش کرایه‌های خود را به دلیل بارش باران و تغییر شرایط آب و هوایی ندارند.

بی‌معرفتی زردها

خدمت‌رسانی ضعیف برخی تاکسی‌ها در شهر بارانی هرساله تکرار می‌شود. این بی‌معرفتی برخی رانندگان خودروهای زرد و سبز برای شهروندان مشخص شده اما باید یک جا مقابل این نحوه عملکردشان، ایستاد.

بازار باران برای اینترنتی‌ها!

لزوم نرخ‌گذاری کرایه تاکسی‌های اینترنتی توسط شورای شهر هم که به تازگی دنبال می‌شود. اگر این اتفاق بیفتد، افزایش نرخ افسارگسیخته و تغییرات روزانه کرایه‌ها برحسب شرایط شهر، دیگر رخ نخواهد داد.

غیب شدن نیمی از تاکسی‌ها

تهران با دارا بودن ۷۸ هزار تاکسی یکی از بزرگ‌ترین ناوگان‌های تاکسیرانی در جهان را دارد، هرچند با یک باران معمولی نیمی از این تاکسی‌ها غیب می‌شود!

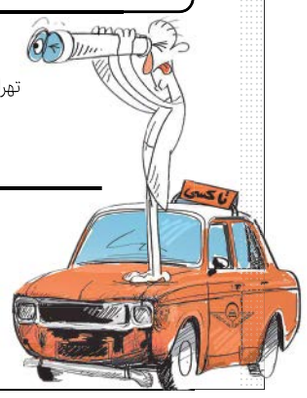

رژه فرسوده تاکسی‌ها

اگرچه بنا به آمار، دومین ناوگان تاکسیرانی به لحاظ عددی در جهان، مربوط به تهران است اما ۳۹ هزار تاکسی از ۷۸ هزار دستگاه فرسوده است!

پیشخوان

بازگشت مغز به تنظیمات کارخانه!

درباره کتاب «ذهن کامل نو»؛ اثری درباره اندیشه اما نه به شکل معمولی!

نویسنده: دانیل پینک
مترجم: رضا امیررحیمی
نشر: آگاه
سال انتشار: ۱۴۰۱

بیشتر کتاب‌های تفکر و خلاقیت که در بازار نشر وجود دارد، در حال آموزش راه و روش‌هایی برای بازار است، مقولاتی مثل جذب کاربر، شاخص کردن برند یا متفاوت ساختن تبلیغات. کتاب «ذهن کامل نو» گرچه همه اینها را در داخلش دارد اما به شیوه متفاوتی به ماجرا می‌پردازد. اولین تفاوت کتاب در این است که مثل یک کتاب فلسفی درباره تفاوتی که تفکر و اندیشه در دوران حاضر با گذشته در زمینه سبک زندگی دارد، حرف می‌زند. هرچند به این معنا نیست که با یک کتاب فلسفی طرف هستید یا خواندنش دشوار است. اتفاقا زبان شیرین و مثال‌های ملموس کتاب ما را متوجه واقعیت‌های جذابی می‌کند که گرچه داریم آنها را زندگی می‌کنیم اما چندان متوجه آن نبوده‌ایم. ماجرا به ظاهر ساده است: فرض کنید اگر مادر ما قصد خرید رنده داشت، قاعدتا به دو فاکتور بیشتر توجه نمی‌کرد: قیمت و کارایی رنده مورد نظر اما برای ما گزینه‌های دیگری علاوه بر اینها مطرح است: خوشدستی رنده، استایل ظاهری‌اش حتی رنگ دسته‌اش و چه بسا ارتباط حسی که با آن رنده بگیریم! اینجاست که متوجه تغییرات اساسی می‌شویم که روی ما چه به عنوان مصرف‌کننده و چه تولیدکننده اثر می‌گذارد.

درجهت عکس

سعید صادقی/ ایسنا

شادمانی سپید

همین بارش کم برف هم کافی است تا غبار دلتنگی کنار برود و شال و کلاه کنیم تا در هوای برفی این روزها (که در ماه آخر پاییز به نوعی نوبرانه است) نفس بکشیم. برف شادمانی بی‌سببی است که این سال‌ها کمیاب شده است.

پرتره

تماشا

خاویر میلی که از چند روز پیش رئیس جمهور آرژانتین شده، کیست؟

برخی از اظهارنظرهای جنجالی خاویر میلی!

کیوآرکد را اسکن کنید

مرد دیوانه با کلاه‌گیس

لشکر هوادارانش او را به دلیل موهای آشفته‌اش «مرد دیوانه با کلاه‌گیس» یا «مرد اره‌برقی» می‌نامند. او خودش را «شیر» خطاب می‌کند و معتقد است که آموزش جنسی، توطئه «مارکسیسم» برای از بین بردن خانواده است، سگ‌های خانگی‌اش را به عنوان «بچه‌هایم با چهار پنجه» معرفی می‌کند و پیشنهاد کرده به مردم اجازه داده شود که اعضای حیاتی خود را بفروشند. اینها تنها بخشی از ایده‌های خاویر میلی، رئیس جمهور منتخب آرژانتین است. چند سال پیش، میلی مجری یک برنامه تلویزیونی بود که بینندگانش به دلیل اعتراضات تندی که علیه مخارج دولتی و طبقه سیاسی حاکم می‌کرد، دوستش داشتند. در آن زمان و تا همین ماه‌های پیش، تقریبا هیچ‌یک از کارشناسان سیاسی باور نداشتند که او شانسی برای تبدیل شدن به رئیس جمهور دومین اقتصاد بزرگ آمریکای جنوبی را داشته باشد.

او ایده اعطای مجوز برای فروش اعضای حیاتی بدن را به عنوان یک ضرورت اقتصادی مطرح کرده است. میلی می‌گوید «تجارت باید با عرضه و تقاضا و بدون دخالت هیچ مقامی تنظیم شود. اولین دارایی من بدن من است. چرا نمی‌توانم آن را بفروشم؟ ۷۵۰۰ آرژانتینی امروز در انتظار دریافت عضو هستند. اگر من مکانیزم بازار را برای حل این مشکل ارائه کنم، چه خواهد شد؟» همچنین میلی طرفدار قانونی شدن مواد مخدر و حق حمل سلاح است. در مورد قانونی شدن مواد مخدر، میلی می‌گوید مصرف مواد، یک اقدام فردی است و مادامی که اعتیاد هزینه‌ای برای دولت ایجاد نکرده، دولت و سیستم قضایی نباید در آن دخالت کنند. او گفته «اگر شما می‌خواهید خودکشی کنید، من مشکلی با تصمیم شما ندارم اما از من نخواهید که هزینه‌اش را بپردازم. اگر قرار است مسئولیت تصمیمات‌تان را برعهده نگیرید، منصفانه نیست.»

■ گرمایش زمین یک دروغ دیگر سوسیالیست‌هاست. ۱۵۰،۱۰ سال پیش گفته می‌شد که زمین در حال یخ زدن است. الان می‌گویند در حال گرم شدن است. — ۱۰

■ تنها راه برای پایان دادن به تورم که به ۱۴۰ درصد رسیده، جلوگیری از ادامه چاپ پول توسط سیاستمداران است. پس باید بانک مرکزی تعطیل شود. — ۱۴۰

■ میلی گفته که می‌خواهد هزینه‌ها و مالیات‌ها را کاهش دهد، شرکت‌های دولتی را خصوصی کند؛ ۱۰ وزارتخانه از ۱۸ وزارتخانه فدرال را حذف کند و مدارس دولتی را به سیستم کوپنی منتقل کند. — ۱۰

■ در روزهای اولیه، کمپین او حتی از منطق «فروش بچه» هم دفاع و بچه را به عنوان «دارایی والدین» دسته‌بندی کرده بود! — ۰

اقتصادی

نفت، آب رفت

■ در لایحه بودجه ۱۴۰۳ سهم درآمدهای نفتی کاهش یافته است؛ به گونه‌ای که درآمد مالیاتی تقریبا دو برابر درآمد نفت، پیشنهاد داده شده است.

کیوآرکد را اسکن کنید

پزشکی

رکورد زنی آنتی بیوتیک

■ معاون مرکز آمار و فناوری اطلاعات بیمه سلامت از افزایش ۹۰ درصدی مصرف آنتی بیوتیک در کشور، طی سال جاری خبر داد.

کیوآرکد را اسکن کنید

مقاومت

کودکان غزه بزرگ نمی‌شوند!

■ رژیم صهیونیستی با حمایت دولت‌های غربی، آشکارا به نسل‌کشی فلسطینی‌ها روی آورده و ابایی از هدف قراردادن کودکان ندارد.

کیوآرکد را اسکن کنید

گردشگری

حیران در خزان حیران

■ یکی از زیباترین و زیباترین استان‌های کشور، استان اردبیل است. اردبیل در طول سال، به دلیل آب و هوای خنکی که دارد، میزبان گردشگران است.

کیوآرکد را اسکن کنید